

PLANOVI ODRŽIVE MOBILNOSTI U GRADOVIMA

Zbornik prezentacija i zaključci s radionice

**SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
FAKULTET PROMETNIH ZNANOSTI**

**18. veljače 2013.
ISBN: 978-953-243-072-1**

**Zbornik prezentacija i zaključci s
radionice:
„Planovi održive mobilnosti u gradovima“**

Urednik

Marko Slavulj, dipl. ing.

Tehnički urednici:

Mario Ćosić, dipl. ing.

Dino Šojat, mag. ing. traff.

18. veljače 2013.
Fakultet prometnih znanosti Sveučilišta u Zagrebu
Zagreb, Republika Hrvatska

Organizator:

Sveučilište u Zagrebu Fakultet prometnih znanosti
Vukelićeva 4, HR-10000 Zagreb

Pokrovitelj:

Rupprecht-Consult
Forschung & Beratung GmbH
Clever Strasse 13-15, 50668 Köln, Germany

MOLIMO KORISNIKE DA PRI KORIŠTENJU PODATAKA NAVEDU IZVOR
THOSE USING DATA FROM THIS ISSUE ARE REQUESTED TO STATE THE SOURCE

Mišljenje, nalazi, zaključci ili preporuke navedene u ovom materijalu označavaju mišljenje autora i nisu nužno stavovi Europske unije. Europska komisija nije odgovorna za bilo kakvo korištenje informacija sadržanih u ovom materijalu.

Znanstveno-organizacijski odbor:

doc. dr. sc. Davor Brčić

Fakultet prometnih znanosti, Zagreb
ZAVOD ZA GRADASKI PROMET

doc. dr. sc. Ljupko Šimunović

Fakultet prometnih znanosti, Zagreb
ZAVOD ZA GRADASKI PROMET

Marko Slavulj, dipl. ing.

Fakultet prometnih znanosti, Zagreb
ZAVOD ZA GRADASKI PROMET

Mario Ćosić, dipl. ing.

Fakultet prometnih znanosti, Zagreb
ZAVOD ZA GRADASKI PROMET

prof. dr. sc. Tom Rye

Sveučilište u Lundu, Švedska
ZAVOD ZA PROMETNO PLANIRANJE

dr. sc. Aljaž Plevnik,

Urbanistički institut Republike Slovenija, Ljubljana, Slovenija

dr. sc. Stjepan Kelčec-Suhovec,

Grad Zagreb
GRADSKI URED ZA STRATEGIJSKO PLANIRANJE I RAZVOJ GRADA

Helena Hećimović

Grad Koprivnica
Republika Hrvatska

PROGRAM

Planovi održive mobilnosti u gradovima (POMG)

Program radionice

Mjesto održavanja	Fakultet prometnih znanosti (FPZ), Vukelićeva 4, Zagreb, Hrvatska
Datum:	18. veljače 2013.
Početak	10:00 sati
Vrijeme	Opis događaja
09:30 - 10:00	<i>Registracija & kava</i> <i>Uvod</i> (moderator, Marko Slavulj, FPZ) <i>Pozdravni govor</i> (Ernest Bazijanac, dekan FPZ-a) - 5 min
10:00 - 10:45	<i>Ciljevi radionice</i> (Aljaž Plevnik, Urbanistički institut, Slovenija) - 10 min <i>Planovi održive mobilnosti u gradovima</i> , video prezentacija - 15 min <i>Predstavljanje sudionika</i> (Marko Slavulj, FPZ) - 10 min
10:45 - 11:15	<i>Pregled koncepta i koristi POMG-a</i> (Aljaž Plevnik, Urbanistički institut, Slovenija)
11:15 - 11:45	<i>"Kako započeti"</i> - iskustva iz Koprivnice (Helena Hećimović, Grad Koprivnica)
11:45 - 12:00	<i>Rasprava na prethodnu temu</i> (moderator, Marko Slavulj, FPZ)
12:00 - 13:00	<i>Pauza za ručak</i>
13:00 - 13:30	<i>"Neka vas ne prestraše brojke"</i> - postavljanje mjerljivih ciljeva POMG-a (Tom Rye, Sveučilište u Lundu, Švedska)
13:30 - 13:45	<i>Rasprava na prethodnu temu</i> (moderator, Marko Slavulj, FPZ)
13:45 - 14:15	<i>Uključivanje građana i dionika</i> (Stjepan Kelčec-Suhovec, Grad Zagreb)
14:15 - 14:30	<i>Rasprava na prethodnu temu</i> (moderator, Marko Slavulj, FPZ)
14:30 - 15:00	<i>Zaključna rasprava</i> (Marko Slavulj, FPZ)

SADRŽAJ

UVODNO	1
Pozdravni govor	1
Uvod u prezentacije	2
SAŽECI IZLAGANJA	3
Ciljevi radionice	4
Pregled koncepta i koristi POMG-a	8
Kako započeti – iskustva iz Koprivice	20
Don't be afraid of the numbers – setting targets in SUMP	30
Citizen and Stakeholder Involvement	38
ZAKLJUČCI RADIONICE	53
FOTO ALBUM	54

UVODNO

Pozdravni govor

Dekan Fakulteta prometnih znanosti **prof. dr. sc. Ernest Bazijanac**

Poštovane dame i gospodo, kolegice i kolege, čast mi je i zadovoljstvo pozdraviti vas u prostoru Fakulteta prometnih znanosti.

Posebna mi je čast pozdraviti predstavnike gradova Zagreba, Osijeka, Siska, Koprivnice, Zaprešića, Novigrada, te Općine Zagvozd. Također pozdravljam predstavnike HAK-a, Županijske uprave za ceste iz Splita, Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost i ostale prisutne.

Nakon organizirane radionice 2012. godine na temu „Budućnost mobilnosti u hrvatskim gradovima, organizirali smo ovu radionicu pod nazivom; **PLANOVI ODRŽIVE MOBILNOSTI U GRADOVIMA**. Prva radionica je imala za cilj diseminaciju općih informacija o Planovima održive mobilnosti u gradovima, dok je cilj ove radionice podržati Europsku komisiju koja želi ubrzati široko prihvaćanje Planova održive mobilnosti u gradovima, lokalnim i regionalnim upravama Europe putem sveobuhvatnog informiranja o djelokrugu, sadržaju i koristima tih planova.

Poštovani, želim vam da se ugodno osjećate u prostorima Fakulteta prometnih znanosti, te imate uspješan rad tijekom ove naše radionice. Također vam želim da zaključke sa radionice što prije provedete u praksu, kako bi se osigurala održiva mobilnost u gradovima i općinama Republike Hrvatske.

Uvod u prezentacije

Moderator Foruma **Marko Slavulj, dipl. ing.**

Plan održive mobilnosti je strateški plan koji uzima u obzir integracijske, participacijske i evaluacijske principe kako bi zadovoljio potrebe stanovnika gradova za mobilnošću, sada i u budućnosti, te osigurao bolju kvalitetu života u gradovima i njihovoj okolini.

Važno je naglasiti da se Plan održive mobilnosti u gradovima proširuje i nadovezuje na već postojeće planove. Plan pruža učinkovitiji način rješavanja problema vezanih uz promet u gradskim područjima. Nadovezuje se na postojeću praksu i zakonske okvire država članica EU.

Radionica je primarno namijenjena zaposlenima u gradskim odjelima za promet i prostorno uređenje koji bi trebali provoditi planove održive mobilnosti.

Trenutno je u RH jedino Grad Koprivnica započeo izradu Plana održive mobilnosti, čija iskustva ćemo imati priliku čuti u nastavku radionice.

Uvodna izlaganja, kao uvod u raspravu, održati će dr. sc. Aljaž Plevnik, sa Urbanističkog instituta Republike Slovenije, te ostale kolegice i kolege koji se bave problematikom održive mobilnosti u gradovima.

Izlaganja:

- Dr. sc. Aljaž Plevnik, Institut za urbanizam Republike Slovenije s temom; *"Pregled koncepta i koristi planova održive mobilnosti u gradovima"*
- Prof. dr. sc. Tom Rye, Sveučilište u Lundu, s temom; *"Neka vas ne prestraše brojke" - postavljanje mjerljivih ciljeva planova održive mobilnosti u gradovima*
- Helena Hećimović, Grad Koprivnica s temom; *"Kako započeti" - iskustva iz Koprivnice*
- Dr. sc. Stjepan Kelčec-Suhovec, Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada Zagreba s temom; *Uključivanje građana i dionika u procesu planiranja održive mobilnosti u gradovima.*

Radionici su se odazvali brojni stručnjaci i znanstvenici, predstavnici Grada Zagreba, Osijeka, Siska, Koprivnice, Zaprešića, Belog Manastira i Općine Zagvozđ, predstavnici Zagrebačkog holdinga, Hrvatskog autokluba, ŽUC Split, Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost, predstavnici tvrtki te ostali stručnjaci koji su svojim aktivnostima vezani za planiranje održive mobilnosti u gradovima Republike Hrvatske.

SAŽECI IZLAGANJA

CILJEVI RADIONICE

dr. sc. Aljaž Plevnik

Urbanistički institut Republike Slovenija, Ljubljana

POMG - Tehnički trening

Svrha i ciljevi

Aljaž Plevnik
(Institut za urbanizam Republike Slovenije)

Planning for People

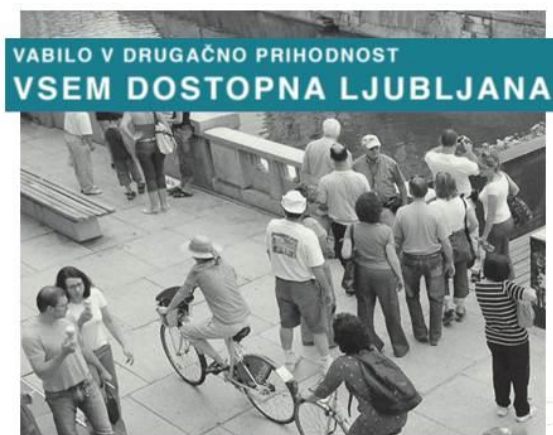
ELTISPlus

- IEE projekt 2010 – 2013
- potpora aktivnostima EU za promoviranje POMG-a u EU
- rezultati:
 - izvješća o najnovijim dostignućima
 - smjernice razvoja i implementacije POMG-a
 - oko 35 treninga po Europi
 - u Hrvatskoj 2 treninga

Planning for People

Izvori iskustava

Planning for People

POMG i EU

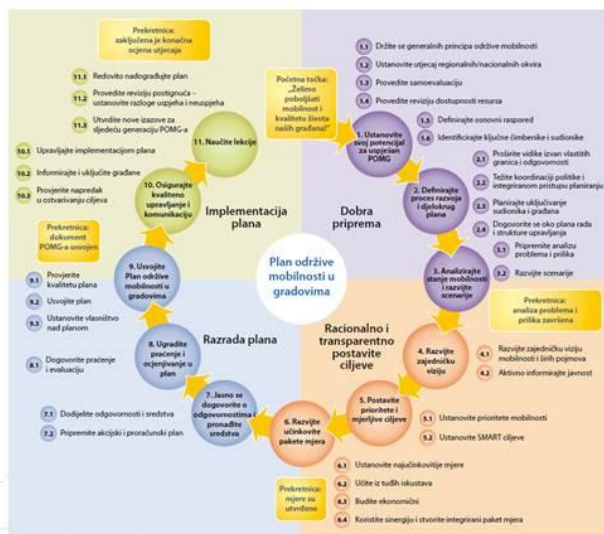
- POMG-ovi postaju središnji dio politike održive mobilnosti u EU
- značajni dokumenti Europske unije vezani za POMG:
 - *Action Plan on Urban Mobility*
 - *White Paper: Roadmap to a Single European Transport Area*
- Projekti Europske unije – CIVITAS DYN@MO, CH@LLENGE

Planning for People

Svrha treninga

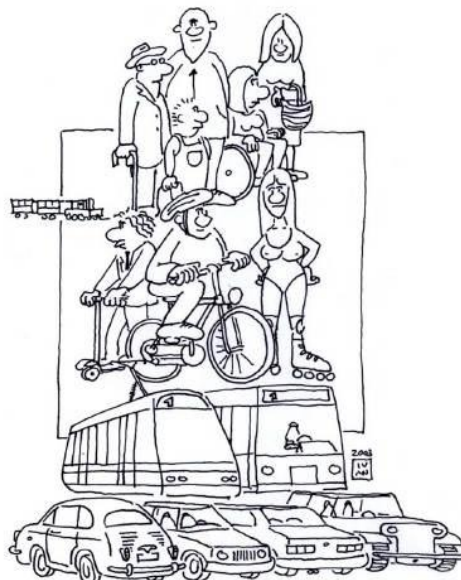
- 1. korak – osvještavanje
- 2. korak – povećanje kapaciteta na lokalnoj i regionalnoj razini u svrhu pokretanja POMG-a
- ciljne skupine - tehničko osoblje u općinama – odjelima za prostorno uređenje i promet

Planning for People

Sažetak programa

- koncept i koristi POMG-a
- Kako započeti sa izradom POMG-a?
- postavljanje ciljeva
- sudjelovanje javnosti

Planning for People

PREGLED KONCEPTA I KORISTI POMG-A

dr. sc. Aljaž Plevnik

Urbanistički institut Republike Slovenija, Ljubljana

Pregled koncepta i koristi POMG-a

dr. Aljaž Plevnik,
Institut za urbanizam Republike Slovenije, Ljubljana

Uvod

Sadržaj prezentacije

- koncept POMG-a
- kratak pregled razlika između tradicionalnog i održivog prometnog planiranja
- koristi POMG-a
- elementi POMG-a

Koncept POMG-a

Da li nam je POMG uopće potreban?

Planiranje prometa u gradovima bez POMG-a ima sljedeće značajke:

- brže je i "jeftinije"
- produktivnije je za investitore
- donositelji odluka dobivaju imidž učinkovitih voditelja projekata

Koncept POMG-a

Međutim oprez, jer bez POMG-a:

- lobiji imaju veći utjecaj pri odlučivanju
- alternativna rješenja problema nisu transparentna
- neke grupe stanovništva su marginalizirane
- izgrađena infrastruktura nije kompatibilna
- političari uglavnom žele privući investitore

Koncept POMG-a

“A man who, beyond the age of 26, finds himself on a bus can count himself as a failure”.

“Čovjek koji se nakon 26-te godine života i dalje nalazi u autobusu može se smatrati promašajem”.

Margaret Thatcher, 1986

Koncept POMG-a

“We cannot solve our problems with the same thinking we used when we created them.”

“Ne možemo riješiti probleme koristeći način razmišljanja koji ih je stvorio.”

Albert Einstein

Koncept POMG-a

“If you plan cities for cars and traffic, you get cars and traffic. If you plan for people and places, you get people and places.”

“Ako planirate gradove za automobile i promet, dobijete automobile i promet. Ako ih planirate za ljude i mjesta, dobijete ljude i mjesta.”

Fred Kent, Project for Public Spaces

Koncept POMG-a

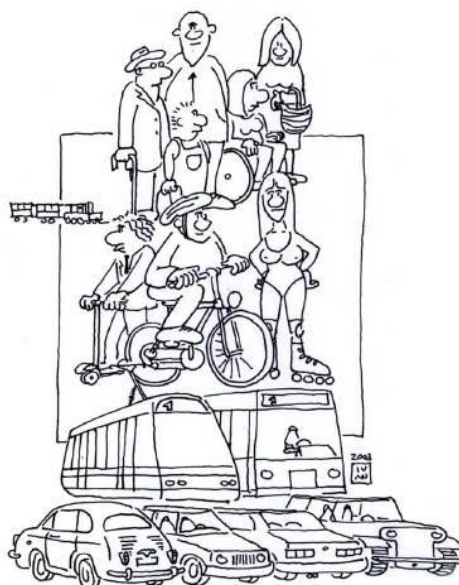
Koncept POMG-a

Koncept POMG-a

Planiranje za ljude!

Karakteristike POMG-a

Tradicionalno planiranje prometa u gradovima		Održivo planiranje prometa u gradovima
Bazira se na prometnoj infrastrukturi	>	Infrastruktura je samo element provedbe ciljeva
Planiranja su projektna	>	Planiranja su strateška
Donošenje odluka je netransparentno	>	Donošenje odluka je transparentno te uključuje sudjelovanje javnosti
Glavni ciljevi su poboljšanje propusne moći i povećanje brzine	>	Glavni ciljevi su dostupnost i kvaliteta življenja
Orijentirano prema osobnim automobilima	>	Orijentirano na ljude
Financijski zahtjevno planiranje	>	Planiranje koje je racionalno na financijskoj razini
Zadovoljenje prometne potražnje	>	Upravljanje prometnom potražnjom
Fokusiranje na velike i skupe projekte	>	Fokusiranje na učinkovitost i postupno poboljšanje
Područje obuhvata prometnih inženjera	>	Interdisciplinarno područje obuhvata - zdravlje, ekologija, urbanizam
Odabir prometnih projekata bez strateške procjene	>	Strateška procjena ciljeva s obzirom na postavljene ciljeve

Karakteristike POMG-a

- Tradicionalno prometno planiranje
 - Koju infrastrukturu ćemo graditi?
- POMG:
 - Što želimo postići?
 - Koji je najbolji način postizanja željenog cilja?
 - Da li stvarno moramo nešto graditi zbog toga?
 - Koga sve moramo konzultirati?
 - Kako ćemo izmjeriti učinak?
- POMG ostvaruje veću vjerojatnost postizanja željenog cilja u budućnosti
- POMG se temelji na realnim argumentima djelovanja, koji su opravdani

Koristi POMG-a

TM SLOVENSKA
PLATFORMA
ZA TRAJNOSTNO
MOBILNOST

Koristi POMG-a

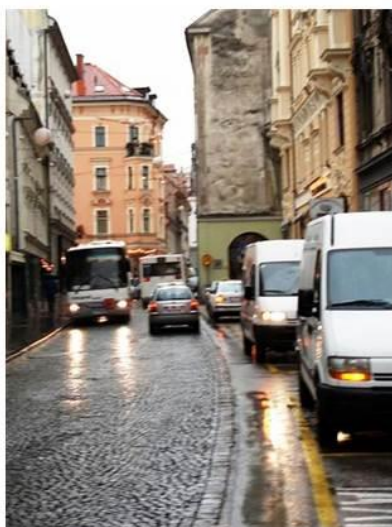
TM SLOVENSKA
PLATFORMA
ZA TRAJNOSTNO
MOBILNOST

Koristi POMG-a

Koristi POMG-a

Koristi POMG-a

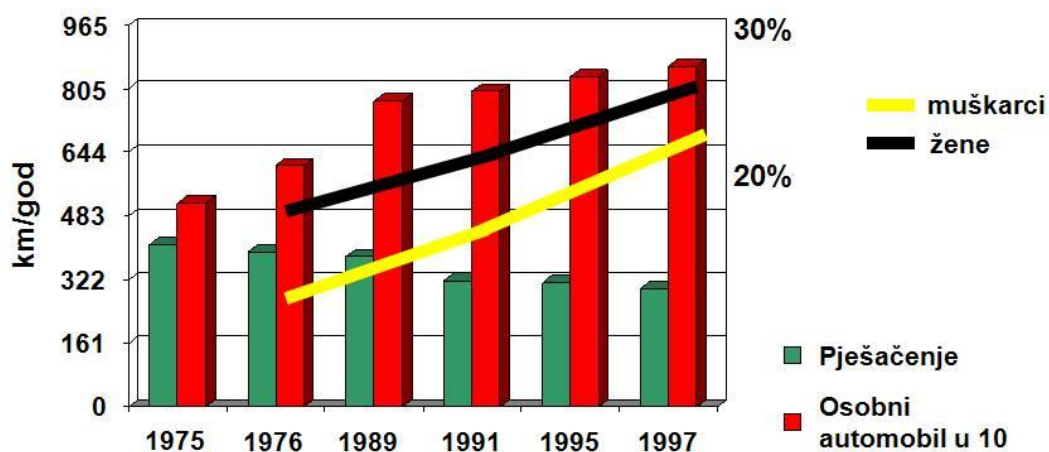

Mjesto	Grad	Pješaćenje	Bicikl	Javni gradski prijevoz	Osobni automobil	Godina
1	DUNAJ	11%	2%	45%	42%	2001
2	ZURICH	8%	5%	63%	25%	2001
3	ŽENEVA	16%	5%	41%	38%	2001
6	DUSSELDORF	11%	5%	31%	53%	2004
7	FRANKFURT	11%	7%	39%	43%	2004
7	MÜNCHEN	9%	8%	41%	41%	2004
9	BERN	11%	11%	54%	24%	2001
11	KOPENHAGEN	6%	6%	36%	26%	2004
13	AMSTERDAM	4%	22%	30%	44%	2004
77	LJUBLJANA	19%	10%	13%	58%	2003

Koristi POMG-a

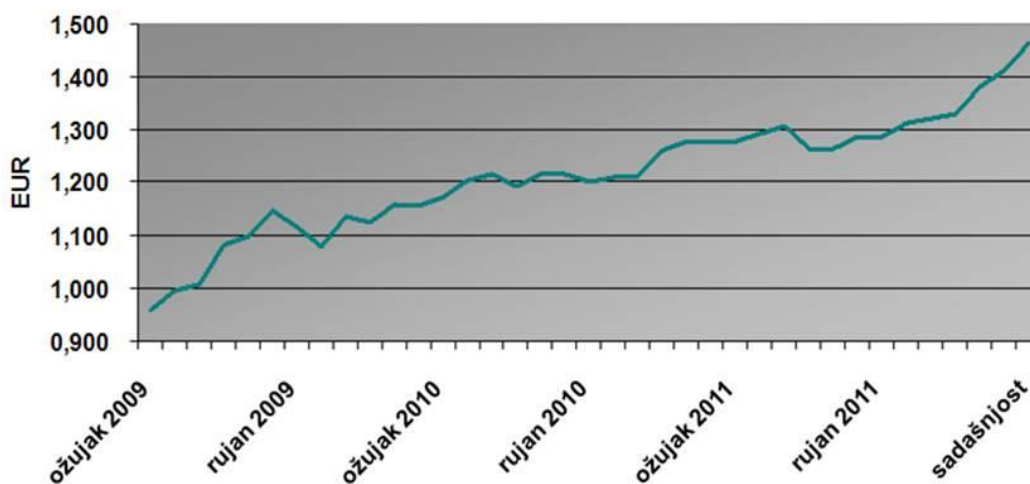
Ujedinjeno Kraljevstvo – putovanja i debljina

Koristi POMG-a

Kretanje cijene litre 95-oktanskog benzina od 2009 do 2012

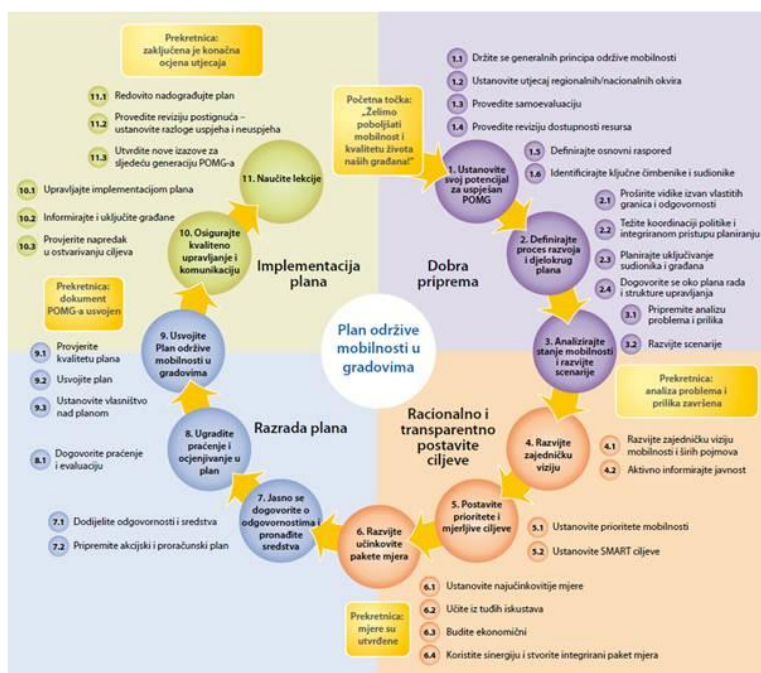

Koristi POMG-a

- veća kvaliteta življenja
- ekološke i zdravstvene koristi
- poboljšana mobilnost i pristupačnost
- poboljšana slika grada
- odluke podržava javnost
- učinkovito postizanje zakonskih odredbi
- nova politička vizija
- integracija potencijala
- poboljšana konkurentnost i pristup fondovima EU

Elementi POMG-a

HVALA!

dr. Aljaž Plevnik
Institut za urbanizam RS

email: aljazp@uirs.si

KAKO ZAPOČETI – ISKUSTVA IZ KOPRIVICE

Helena Hećimović

Grad Koprivnica
Republika Hrvatska

I put od tisuću milja počinje prvim korakom...

Grad Koprivnica započeo izradu Plana održive
gradske mobilnosti

Helena Hećimović
Zagreb, 18. veljače 2013.

Grad Koprivnica u šest slika

Grad snažne prerađivačke industrije

Grad „zelene” izgradnje

Grad znanja

Grad Podravskih motiva i Renesansnog festivala

Grad bicikla

Zeleni grad ugodan za život

Održiva mobilnost – trajna odrednica

- ▶ Europski tjedan kretanja
- ▶ Grad u pokretu
- ▶ Ulice ljudima
- ▶ Planiranje infrastrukture – biciklističke i pješačke staze
- ▶ IEE projekt Active Access
- ▶ Radionice CIVITAS Catalist

POMG za budućnost

- ▶ Podići praksu planiranja na najvišu razinu
- ▶ Zadržati i poboljšati kvalitetu života u gradu
- ▶ Sigurnost, zdravlje, kvaliteta zraka
- ▶ Mobilnost za sve građane
- ▶ Postati centar kompetencije za širu regiju
- ▶ Kurikulum za najnovije hrvatsko sveučilište

1. Odredite svoj potencijal za kvalitetni POMG

- ▶ 1.1. Dokazano čvrsta politička volja svih nositelja vlasti i političkih opcija:
 - Lokalna agenda 21 – 2008.
 - Sporazum gradonačelnika – 2010.
 - Akcijski plan energetske održivosti razvoja (SEAP) – 2011. – upravo odobren!
 - Projekt CIVITAS DYN@MO

1.2. Ograničenja i potencijal regionalnog i nacionalnog okruženja

- ▶ Nedostatak kvalitetnog prostorno–prometnog planiranja i prakse
- ▶ Zaostajanje za europskom regulativom i naprednom praksom
- ▶ Loše stanje prometne infrastrukture–apsolutna orijentacija na automobilski promet
- ▶ Nova nacionalna strategija za prometni razvitak–šansa za napredak!

1.3. Samoocijenjivanje

- ▶ Projekt QUEST je u tijeku, radionica 14. veljače
 - Ispunjen upitnik
 - Napravljena početna analiza stanja prema odgovorima
 - Najveća mogućnost poboljšanja: javni prijevoz
 - Otvorenost i suradnja sa svim dionicima
 - Forum za mobilnost

1.4. Dostupnost sredstava

- ▶ Projekt CIVITAS DYN@MO – financiranje izrade POMG
- ▶ Mogućnost sufinanciranja stručnjaka za održivo prometno planiranje
- ▶ Priprema za velike projekte financirane iz EU izvora (željeznička infrastruktura; intermodalna rješenja
- ▶ Nacionalna i lokalna sredstva

1.5. Vremenski okvir za pripremu i provedbu

- ▶ Projekt CIVITAS DYN@MO određuje osnovni okvir od 48 mjeseci
- ▶ Plan rada uskoro će biti dovršen i prezentiran
- ▶ Centar kompetencije osniva se u drugoj polovici projekta

1.6. Identifikacija lokalnih dionika

- ▶ Snažna povezanost Grada sa svim dionicima dokazana u brojnim zajedničkim projektima
- ▶ Lokalni i regionalni partneri poznati
- ▶ Uobičajena praksa savjetovanja i odlučivanja pokazala dobre rezultate
- ▶ Neophodna i povezanost na nacionalnoj i međunarodnoj razini za uspjeh POMG

Za njih...

DON'T BE AFRAID OF THE NUMBERS – SETTING TARGETS IN SUMPS

Prof. dr. sc. Tom Rye

Sveučilište u Lundu
Lund , Švedska

Don't be afraid of the numbers – setting targets in SUMP

Tom Rye, Professor, Head of Transport Planning
Lund University, Sweden

Planning for People

Technical training workshop, Zagreb, 18/02/13

RUPPRECHT CONSULT
Verkehrsbau & Verkehrsplanung GmbH

Presentation structure

- Why have targets in SUMP?
- Different types of targets
- Setting targets
- Measuring targets
- Examples

Planning for People

Technical training workshop, Zagreb, 18/02/13

RUPPRECHT CONSULT
Verkehrsbau & Verkehrsplanung GmbH

Why have targets?

- **Objectives** – what the SUMP should achieve
- Typical objective: Sump should help to **reduce local air pollution**
- How do we judge whether objective achieved?
- Set **targets** e.g. (for air pollution) – **meet legal EU targets for local air pollution by 2015**

Planning for People

Technical training workshop, Zagreb, 18/02/13

RUPPRECHT CONSULT
Forschung & Beratung GmbH

Two key types of target

Output target

- E.g. by 2015, we will have installed 30km of bike lane

Outcome target

- By 2015 we will have reduced numbers of people killed and seriously injured on our roads by 40% compared to 2010

Planning for People

Technical training workshop, Zagreb, 18/02/13

RUPPRECHT CONSULT
Forschung & Beratung GmbH

Some objectives and possible targets – *with comments*

Planning for People

Awareness raising workshop, Ljubljana, 08/03/12

RUPPRECHT CONSULT
Verkehrsbau & Verkehrsplanung GmbH

Objective: Improve accessibility for disabled people

Output

- 100% of signalled ped crossings to be fully accessible to disabled people by 2015

Comment

- *Set target related to budget*
- *Measure existing situation!*

Outcome

- Increase percentage of disabled people who perceive accessibility to be improving by 3%/year

Comment

- *Use small (100 person) survey to measure existing and every year*

Planning for People

Technical training workshop, Zagreb, 18/02/13

RUPPRECHT CONSULT
Verkehrsbau & Verkehrsplanung GmbH

Objective – improve city centre economy

Output

- 100% of city-controlled parking in city centre priced to encourage short-stay (shoppers)
- 2 new park and ride sites implemented within 4 years

Outcome

- Increase % of shoppers rating parking as “easy” by 3% per year
- % of empty shops in city centre falls by 5% per year

Planning for People

Technical training workshop, Zagreb, 18/02/13

RUPPRECHT CONSULT
Forschung & Beratung GmbH

Objective – improve quality of life

Output

- Pedestrianise 4 key city centre streets within 4 years
- 50% of city streets – 30kph zones within 4 years
- Parking target also relevant

Outcome

- % of citizens satisfied with street quality increases by 3%/year

Comment

- *Base on small (200 person) annual survey*

Planning for People

Technical training workshop, Zagreb, 18/02/13

RUPPRECHT CONSULT
Forschung & Beratung GmbH

Problem 1 – we don't know what measures achieve

How can you set targets if you don't know what measures will achieve?

1. Set output targets
2. Consider your ambitions!
3. Look at experience of measures implemented elsewhere
4. www.eltis.org
5. www.leeds.ac.uk/konsult
6. Bear in mind – measures together achieve less than sum of individual measure

Planning for People

Technical training workshop, Zagreb, 18/02/13

RUPPRECHT CONSULT
Forschung & Beratung GmbH

Problem 2 – we have no data

- Set simple targets
- Have few targets
- Mix of output and outcome targets
- Use simple data gathering - examples:
 - Small sample sizes in surveys
 - Roadside counts once or twice a year around city centre for mode share
 - Queue counts once or twice a year at key junctions for congestion

Planning for People

Technical training workshop, Zagreb, 18/02/13

RUPPRECHT CONSULT
Forschung & Beratung GmbH

Real targets - 1

Ljutomer, Slovenia SUMP

- Outmigration reduces to zero by 2020
- Balanced modal split by 2020 (on estimated baseline)
- Zero deaths and half injured by 2020 compared to 2010...
- 10% trips by public transport 2020
- Double cycling to work to 20% by 2020

Planning for People

Technical training workshop, Zagreb, 18/02/13

RUPPRECHT CONSULT
Verkehrsbau & Verkehrsplanung GmbH

Real targets – Nottingham UK

Objective	Target	Measured by
Cut congestion	At least 5 bus routes in city to reduce journey times by 5 mins each by 2011 (2004 base)	Bus timetables
Improve accessibility	7 bus routes fully accessible by 2011 (2005 base)	Survey of buses and stops on routes
Local economy	85% of new housing built on re-used land by 2011 (2004 base)	Monitoring planning system
Quality of life	67% of people using bus at night feel safe with whole journey, by 2011 (2004 base)	Annual survey of 600 bus passengers

Planning for People

Technical training workshop, Zagreb, 18/02/13

RUPPRECHT CONSULT
Verkehrsbau & Verkehrsplanung GmbH

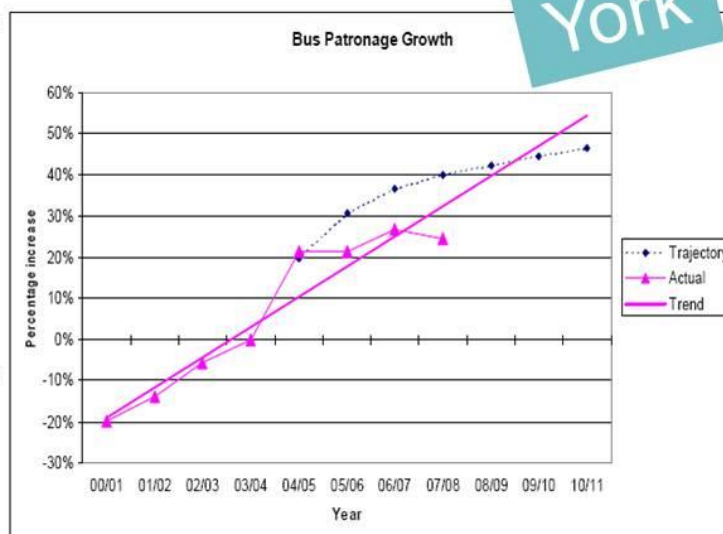
Reviewing achievements: York

York

Achievements 2001-2006:

- Bus patronage growth of 45%
- Peak-hour urban traffic lower than 1999 levels
- A high quality Park & Ride service
- A 10% increase in non-car modes for trips to the city centre at peak times
- Over 20% reduction in road accidents

Source: City of York council, www.york.gov.uk/transport/ltpl/ltpl1/delivery/

Planning for People

Technical training workshop, Zagreb, 18/02/13

RUPPRECHT CONSULT
Forschung & Beratung GmbH

Conclusions

- Important to have some targets BUT
- Don't try to have too many
- Don't worry if they are not based on absolutely robust data
- Data gathering - not as complicated as you might think

Planning for People

Technical training workshop, Zagreb, 18/02/13

RUPPRECHT CONSULT
Forschung & Beratung GmbH

CITIZEN AND STAKEHOLDER INVOLVEMENT

Stjepan Klečec-Suhovec

Grad Zagreb

Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj grada

Citizen and Stakeholder Involvement Intermodal Passenger Terminal Zagreb

Stjepan Kelčec-Suhovec, Ph.D.

**City of Zagreb, Office for Strategic Planning and
Development of the City**

SUMP training

18th February 2013

CONSULTATIONS WITH CITIZENS AND STAKEHOLDERS

- **Why to consult?**
- **Which stage of project is the most convenient for consultations?**
- **How to organise consultations?**

STEPS

- Clearly define issues of consultation
- Identify groups of stakeholders
- Identify each stakeholder individually
- Choose communication tools and chanelns
- Prepare moderation of meetings
- Stekeholder meetings, presentations to citizens, debates
- Feedback
- Evaluation

THE CIVITAS INITIATIVE IS CO-FINANCED BY THE EUROPEAN UNION

City of Zagreb, City Office for Strategic Planning and Development of the City

CIVITAS ELAN, corridor Zagreb

- Looking south
- Savska street
- Railroad
- Šarengradska corridor
- Terminal zone close to Sava river

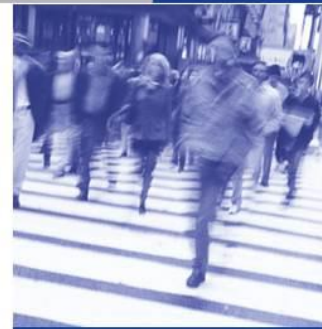
THE CIVITAS INITIATIVE IS CO-FINANCED BY THE EUROPEAN UNION

Terminal zone, aerial view

- ❑ Railroads without station
- ❑ Taxi stops on Savska street
- ❑ Improvized bus terminal
- ❑ 2 tram lines close to terminal, 3 tram lines at some distance from the old terminal

THE CIVITAS INITIATIVE IS CO-FINANCED BY THE EUROPEAN UNION

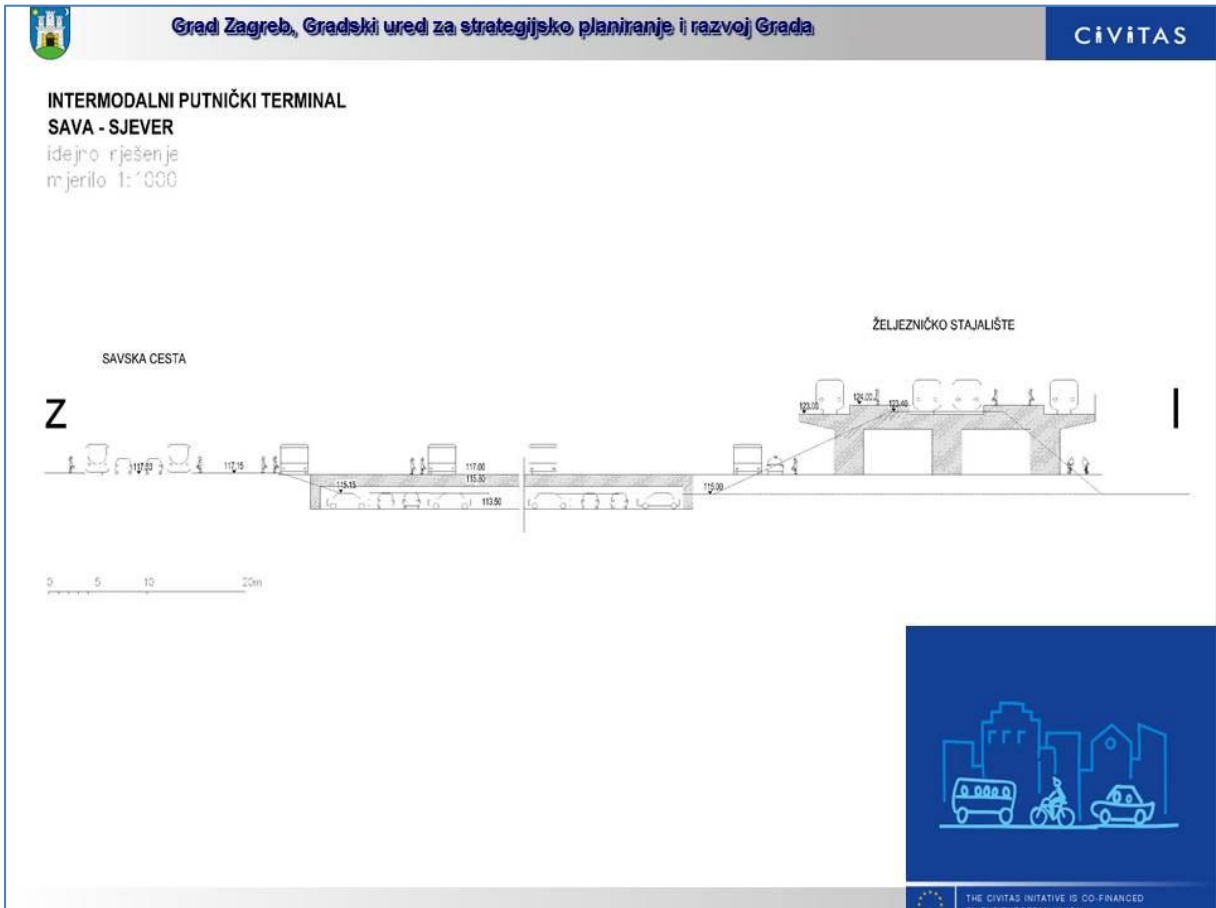
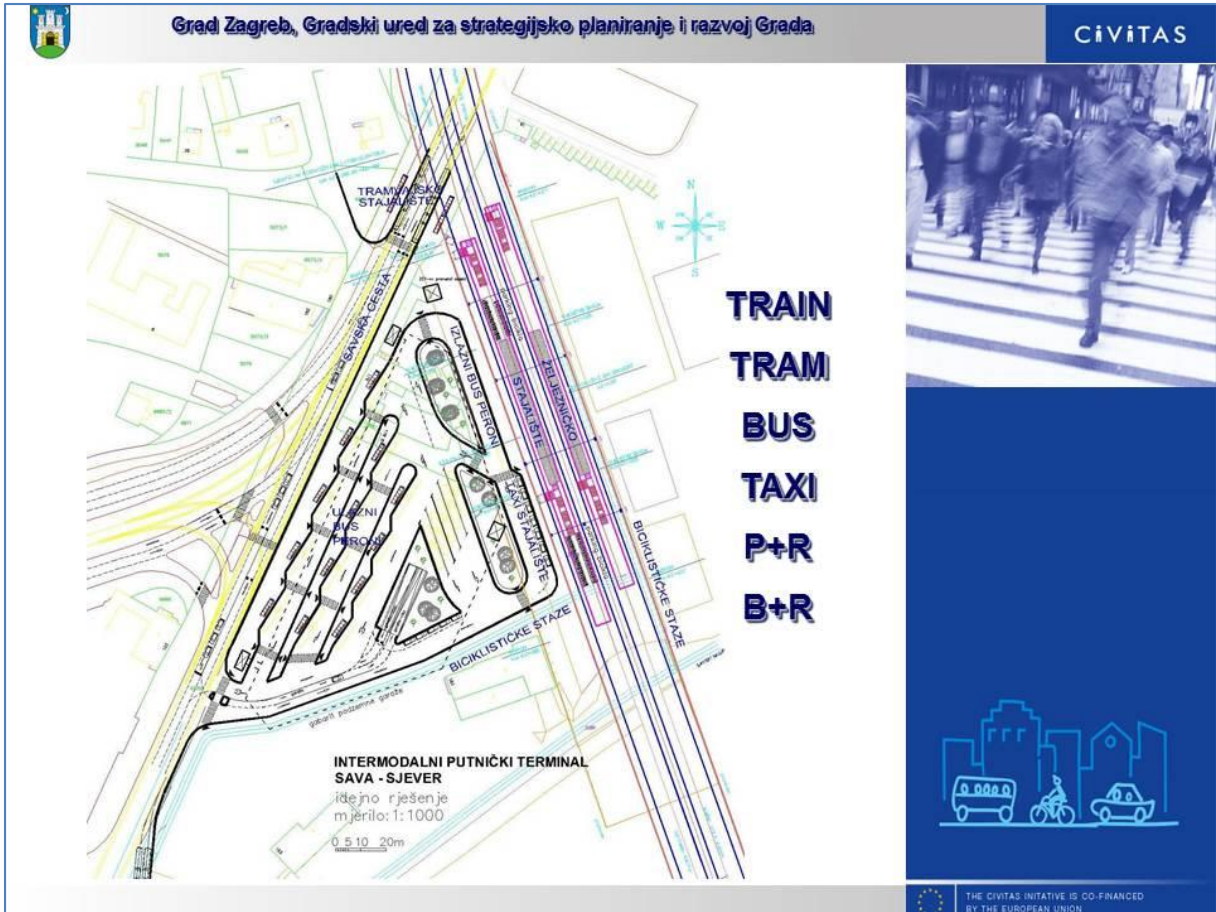
NEW TERMINAL

railway station
bus
tram
taxi
P+R
B+R

photoshop

THE CIVITAS INITIATIVE IS CO-FINANCED BY THE EUROPEAN UNION

PLAN OF ACTIVITIES

- Draft Study
- Consultation issue – conceptual terminal design
- Definition of communication channels and tools
- Stakeholder identification and consultation
- Presentations to stakeholders and citizens, moderation, debates
- Feedback
- Final Study

THE CIVITAS INITIATIVE IS CO-FINANCED BY THE EUROPEAN UNION

COMMUNICATION CHANNELS AND TOOLS

- Stakeholder meetings
 - individual consultation
 - groups (up to 10 stakeholders)
- Presentations to citizens
- Leaflets
- Newspapers
- INFO booklets
- TV news
- Radio news
- Exhibition

THE CIVITAS INITIATIVE IS CO-FINANCED BY THE EUROPEAN UNION

Stakeholders identification

- First step > six groups (PT operators, land owners, University of Zagreb, NGO including PRM, administrative bodies, city districts including local committees)
- Second step > 21 stakeholders
- Invitations for consultation in paper form
- 19 stakeholders responded

 THE CIVITAS INITIATIVE IS CO-FINANCED BY THE EUROPEAN UNION

City of Zagreb, City Office for Strategic Planning and Development of the City

HOW DID IT TURN OUT?

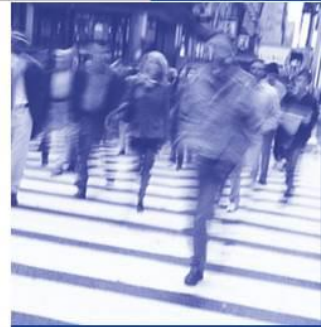
 THE CIVITAS INITIATIVE IS CO-FINANCED BY THE EUROPEAN UNION

Presentation to citizens ...

- CIVITAS ELAN forum (tram)

THE CIVITAS INITIATIVE IS CO-FINANCED BY THE EUROPEAN UNION

... and debate

THE CIVITAS INITIATIVE IS CO-FINANCED BY THE EUROPEAN UNION

City of Zagreb, City Office for Strategic Planning and Development of the City

CiViTAS

- individual stakeholder consultation
- Croatian association of paraplegic

THE CIVITAS INITIATIVE IS CO-FINANCED BY THE EUROPEAN UNION

City of Zagreb, City Office for Strategic Planning and Development of the City

CiViTAS

Groups of stakeholders

- Group of 10 stakeholders, (PT operators, taxi association, university)
- PP presentation and debate

THE CIVITAS INITIATIVE IS CO-FINANCED BY THE EUROPEAN UNION

- **Fortnightly newspaper, free of charge, 300.000 copies, delivered to households, at PT terminals, funded by City of Zagreb**
- **INFO No 7, booklet**
 - 600 copies, free of charge, delivered to politicians, univesities, town planning bureaus, also available in digital form at <http://www.zagreb.hr/>
- **VJESNIK**
 - daily newspaper at price of 7 Kn (€ 0,95)
- **LEAFLET**
 - 550 copies (plus 550 latter), free of charge, delivered to citizens in CIVITAS INFO POINT (tram), to stakeholders

- **TV NEWS**
 - National television, 2nd program, 10.3.2010. at 6.20 pm, information took 1 min 45 sc
- **RADIO PROGRAM**
 - Plavi radio (Blue radio), informative program, 11.3.2010., at 3.00 pm
- **EXHIBITION**
 - in CE forum opened by Mayor of Zagreb (4th April – 22nd May 2010)

City of Zagreb, City Office for Strategic Planning and Development of the City

CiViTAS

LEAFLET, cover and back page

INTERMODALNI PUTNIČKI TERMINAL SAVA - SJEVER

GRAD ZAGREB GRADSKI URED ZA STRATEJSKO PLANIRANJE I RAZVOJ GRADA

CiViTAS ZAGREB

ZAGREB

Projekt se financira iz sredstava EU

THE CIVITAS INITIATIVE IS CO-FINANCED BY THE EUROPEAN UNION

City of Zagreb, City Office for Strategic Planning and Development of the City

CiViTAS

LEAFLET, inside page

STUDY ON THE SAVA - NORTH INTERMODAL PASSENGER TERMINAL

A Draft Study on the Sava - North Intermodal Passenger Terminal has been completed. The project was co-funded by EU project Civitas Urban and jointly worked out by the Office for Strategic Planning and Development of the City of Zagreb, the Croatian Railways - Infrastructure and Zagreb Municipal Transit System.

INTERMODALNI PUTNIČKI TERMINAL SAVA-SJEVER

Gradski ured za stratejsko planiranje i razvoj Grada u suradnji sa HŠ Infrastruktura i Zagrebačkim Holdingom, podružnicom ZET, izradio je koncept Studije intermodalnog putničkog terminala Sava-Sjever. Studija je dio projekta CiViTAS ELAN koji sufinancira EU. U tekstu se prerađuju postojeći podaci te se nakon dobivenih primjedbi i sugovora Studija dovršila.

Prostor na kojem će biti sagradjen terminal nalazi se u sjevernom dijelu traku omeđenom Savskom cestom, Savim nasipom rijeke Sava i željezničkim nasipom na kojem su prije Zagreb – Sjak i Zagreb – Rijeka. Svrhom terminala je predviđena prostorna organizacija i interakcija različitih načina prijevoza: tramvajskog, autobusnog, željezničkog, biciklističkog (B+H) i automobilskog prijevoza (PH).

Nakon izgradnje ovog terminala nastupit će se improvizirati autobusni terminal na Savom nasipu rijeke Sava u području ispod sjevernih prilaznih rampi Jadranskog mosta za autobusnu liniju i južnog i zapadnog dijela Zagreba i susjednih prostora zagrebačke županije.

Stakeholders consultation and presentation to citizens are in progress. Terminal will serve railway, bus, tram and taxi transport as well as Pk and B+H. Information system and access to all modes of transport will be provided in accordance with needs of people with reduced mobility.

INTERMODALNI PUTNIČKI TERMINAL SAVA-SJEVER

Uzdužnica: 1000

Čvrst i željezom predviđeno je da se na prugama Zagreb – Sjak i Zagreb – Rijeka sagradi po jedan peron, bočno sa svake strane. Peron, služeći se podzemni i površni vrhovi, ne mijeraju, a postroji vrhovi najpo se smanjenje visokim na kojem će biti sagradeno stopište za gradski i prigradski promet. Kreiranje putnika između nacionalne željezničke i željezničkih perona na vjodniku predviđeno je stepenicom i liftovim. Čeli prostor željezničkog stopišta biti će natložen, ispod vjodnika postavljen je informacijski panel, javni toalet, table i drugi usposteljasti sadržaji te postrojenja za bakule.

Autobus, cca 1000 vozila koja će parkirati u podzemnom garaži (kapaciteta 200gm, a koristi će se u režimu „Park&Ride“) i kao vozila, uslovi će na terminalu i ispod u njegov preko novog željezničkog nasipa na Savskoj cesti.

Postrojenje tramvajskog stopišta kod naselja Savska. Vozila prometna se 70 m južnije u Savsku cestu, da bi se prilazilo željezničkom stopištu i autobusnim peronima, i na tog način informacije putnike kreiraju postelja i omogućio brz i jednostavan prijelaz i jednog prijevoznog sredstva na drugo.

Biciklističke staze postavljene su duž južne i istočne strane terminala tako da ne dolazi do kolizije s drugim oblicima kretanja (pejake, automobili, autobusi).

Na terminalu će biti postavljene informacijski displeji i podizna o stotaku i odabiru prijevoznih sredstava i eventualnim porječnicima u prometu, kao i izlazi na kataloni (prijodnoma za informacijama o najbližim putevima između pojedinih prijevoznih sredstava kao i o drugim sadržajima na terminalu).

Ive pješačke površine na terminalu i na prilazima terminalu, ulaz u vozila, informacije i drugi sadržaji na terminalu, bit će prilagoditi za korištenje osobama s teškoćama u kretanju.

Primjedbe i prijedlozi u vezi s izradom i studije mogu se dostaviti elektroničkom poštom na stratejskeplanir@zr.hr ili na adresu Gradski ured za stratejsko planiranje i razvoj Grada, 10000 Zagreb, ulica Republike Austrije 18, do 21. siječnja, 2015.

THE CIVITAS INITIATIVE IS CO-FINANCED BY THE EUROPEAN UNION

Cover and back page

zagreb.hr
DVA PUTA MJESEČNO NA ADRESAMA SVIH ZAGREBAČKIH KUĆANSTAVA

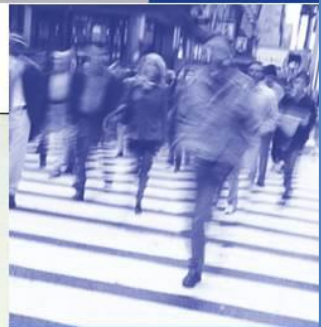
Isključit će struju tisućama kućanstava

Kalinjić Pripreme i za potres!

Pet pjesama za Anu Rukavinu

Zbog neplaćanja računa

SOS Marketinški plan: "Oglašavanje za 0 kn"

THE CIVITAS INITIATIVE IS CO-FINANCED BY THE EUROPEAN UNION

Inside page

Biciklističke staze duž južne i istočne strane

Intermodalni putnički terminal

Priznanje za spašavanje Stepinčeva srca

Dječanski stolci za dječje vrtiće

Željezničko stajalište

Autobusni terminal sa 13 perona

Stajalište taksija sa 12 stajanki

THE CIVITAS INITIATIVE IS CO-FINANCED BY THE EUROPEAN UNION

City of Zagreb, City Office for Strategic Planning and Development of the City

CiViTAS

info

Prve ZPP radionice
Prirodno kretanje stanovništva Grada Zagreba
EUROPLAN to rezultat!
Intermodalni putnički terminal Sava - sjever
Arhitektonski fakultet – prezentacija radionice

INFO IZDAJE GRADSKI URED ZA STRATEŠKO PLANIRANJE
I NAČELNIK GRADA, VELEUČINI 2016. 4888 5.1000 947 – 214

- INFO No 7
- Cover page

THE CIVITAS INITIATIVE IS CO-FINANCED BY THE EUROPEAN UNION

City of Zagreb, City Office for Strategic Planning and Development of the City

CiViTAS

REGIONALNA I
MEĐUNARODNA SURADNJA

THE CIVITAS INITIATIVE IS CO-FINANCED BY THE EUROPEAN UNION

REGIONALNA I MEĐUNARODNA SURADNJA

Intermodalni putnički terminal Sava-Sjever

311, 14, 16, 16, 17

Čvrsti su vid za strateško planiranje i razvoj Grada, u suradnji sa svim infrastrukturnim i Zagrebačkim holdingima, Poduzetnicima ZET-om, i razvijaju Studiju intermodalnog putničkog terminala Sava-Sjever. Studija je dio projekta CiViTAS Elan koji uključuje i u iznimno velikom programu EPZ. U njemu su koristeći se sa donacijama i prezentacijama javnosti kako bi se osiguralo dobrih pretpostavki i potpunoj študiji dovela.

Prvo se na kraju će biti sagradjen terminal uzliči sava sjevnom dijelu rasklupa anodnog Savaok centrali, sjevnim dijelom rijeke Sava i željezničkim stajalištem na kojem su pruge Zagreb-Sisak i Zagreb-Bjelina. Studijem je predložena proročna organizacija i analiza koja razlikuju proročnu koja će biti objedinjena na terminalu, stvarajući, autobusni, željeznički, taksij, biciklistički i drugi i automobilski prijevoz (14, 16, 17).

Nakon gradnje ovog terminala napunit će se praznina autobusni terminal koji ima neproizvoljne parametre i sjevnom dijelu rijeke Sava i u podnožju ispod sjevernih palisadnih rampi i dramskog mosta, a opskrbljuje autobusne linije s južnog i zapadnog dijela Zagreba i susjednih proročna Zagrebačke i Slavonije.

Ovim je studijem predloženo da se na pruzi Zagreb-Sisak sagradi paron hodnik, s istočne strane postojećeg kolodjeka, a na pruzi Zagreb-Bjelina hodnik, sa zapadne strane postojećeg kolodjeka. Pri tome se situaciju potaknu i navedite ovih pruga za iznamljiva, a postojeći vinski most zamjenjuje se vijaduktom na kojem će biti sagradjen stajalište za gradski i proročinski promet. Paron su dužine po 100m, širine 12m i visine 55 m od nivoa paron rube tračnica. Navedene putničke stajalište osigurane su terminala i željezničkih paron koji su na vijaduktu predloženo je stepenice i liftovanje. Čvrsti prostor željezničkog stajališta bit će centralni. Dugim, za svaku čestu prugu dopretni put jednaki kolodjeka tako da će u koridoru pruge Zagreb-Sisak i Zagreb-Bjelina biti dvokolostajni, paron koji su u prvom stadij budu postat će otvorni, a ukupna širina željezničkog vijadukta iznosi 60 m. Osim, ispod vijadukta planiran je informativni panel, javni toalet,

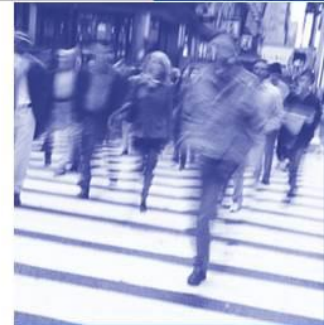

A POKAZI

B POKAZI

A POKAZI

THE CIVITAS INITIATIVE IS CO-FINANCED BY THE EUROPEAN UNION

A POKAZI

lufe i drugi upotrebljivi su dežur, te parkirališta za bicikle. Autobusni terminal ima izlazi paron, dužine 60 m, koji omogućuje opskrbljivanje tri zgrade. U izlazu u autobusni stajalište, 13 paron za ulazak putnika u autobuse i pet stajališta za autobuse izvan paron. Izlazi paron je opskrbljeno sa željezničkim stajalište i inovativno i modernizirano stajalište u Savaok centrali. Na taj način modernizirane su putanje kretanja putnika i omogućiti bez je dvostruki prijelaz s jednog prijelaznog anodima na drugi. Postojeće stajalište kod Vukobrušice se ukida, a zamjenjuje ga novo koje je pozicionirano 20m južnije, između željezničkog stajališta i ulaza Čer. Bulev.

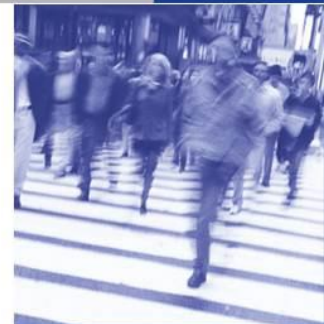
Ta stajalište ima ukupno stajalište to za ulaz/izlaz putnika i s, osim ovih. U okviru prvog razina ispod autobusnog terminala predloženo je javni za osobe s invaliditetom i javni. Čvrsti će se koristiti u okviru Parobude.

Biciklističke su staze postavljene duž južne i istočne strane terminala tako da ne dolazi do kolizije s drugim oblicima kretanja (biciklisti, automobili, autobusi). Za parkiranje bicikala predloženo su dva parkirališta ispod vijadukta HZ, sa ukupno kapaciteta za bicikle.

Na terminalu će biti postavljene informativne displeji s podacima o dolasku i odlasku prijevoznih sredstava i eventualnim promjenama u putanju, pravilima i obilježjima i ograničenju informacija o mjestima putnika pogledom na prijevazna sredstva, te informacije o drugim sadržajima na terminalu.

Sve pogledne površine na terminalu i na prilazima terminalu, ulaz u vozila, informacije i drugi sadržaji terminalu bit će prilagodni osobama s teškoćama u kretanju (14, 16, 17).

Study on the Sava-North intermodal Passenger Terminal
A Draft Study on the Sava-North Intermodal Passenger Terminal has been completed. The project was co-funded by EU project CiViTAS Elan and jointly worked out by the Office for Strategic Planning and Development of the City of Zagreb, the Croatian Railways Infrastructure and Zagreb Municipal Transit System. Stakeholder consultations and presentation to citizens are in progress. Terminal will serve railway, bus, tram and taxi transport as well as two and two. Information system and access to all modes of transport will be provided in accordance with needs of people with reduced mobility.

THE CIVITAS INITIATIVE IS CO-FINANCED BY THE EUROPEAN UNION

REMARKS AND SUGGESTIONS

- To add pedestrian overpass (over Savska street)
- To include surrounding of terminal in architectural competition (surface from terminal towards Sava river and west side of Savska street)
- To plan more parking places for P+R
- More cafés, newspaper shops and public toilets at terminal
- Separated enter and exit for vehicles (bus, taxi, P+R cars) should be better than T junction
- Sometimes controversial for ex. more parking places for P+R oposite to no P+R, just all parking places should be for citizens living in terminal neighbourhood
- Tactile lines in pavement construction

RESULT

- Stakeholders and citizens were provided with information in early phase of project
- Debates took place in calm and tolerant atmosphere
- Remarks and suggestions expressed > majority of them incorporated in final study

ZAKLJUČCI RADIONICE

1. Primjeri dobre prakse provođenja planova održive mobilnosti u Europskim gradovima, rezultirali su pozitivnim učincima na postavljene ciljeve.
2. Ne postoji zakonska osnova za provođenje planova održive mobilnosti u gradovima na državnom i županijskom nivou u RH, uslijed toga pojedini gradovi samoinicijativno planiraju potaknuti njihovu provedbu.
3. Potrebno je organizirati više sličnih događaja kako bi se gradovima u RH približio koncept i istaknula važnost provođenja planova održive mobilnosti.
4. Potrebno je osnovati posebnu mrežu gradova u RH koja bi podupirala i promovirala provođenje mjera održive mobilnosti.

Zagreb, 18 veljače 2013.

Znanstveno-organizacijski odbor

FOTO ALBUM

